

Eurooppalaisen korkeakouluyhteistyön toimintaedellytysten kehittäminen -OKM-työryhmä

Työpaja 21.11.2024 Eurooppalaisesta korkeakoulupaketista - laaja yhteenveto esiin nousseista näkökohdista

Tähän yhteenvetoon on koostettu työpajan pienryhmissä, alustuksissa ja osallistujille tehdyssä ennakkokyselyssä esiin nousseita näkökohtia. Yhteisessä keskustelussa tehtyjä johtopäätöksiä ja nostoja on kirjattu dioihin *Tiivistelmä työpajan 21.11.2024 tuloksista*. Nämä eivät ole lopullisia Suomen linjauksia vaan työryhmän jäsenten esiin nostamia näkökohtia, joita voidaan hyödyntää jatkokeskusteluissa. Kansallista ja eurooppalaista keskustelua tarvitaan edelleen.

Kysymys 1. Miltä eurooppalaiselle leimalle/tutkinnoille ehdotetut kriteerit näyttävät suomalaisten korkeakoulujen näkökulmasta?

-> Alakysymyksiä: Minkä kriteerien osalta ollaan jo pitkällä? Mitkä kriteerit haastavat? Mitä kehitettävää kriteereissä mielestänne on?

Yleisiä kommentteja eurooppalaisen leiman/tutkinnon laatukriteereihin

- Eurooppalaisen tutkinnon tarve/perusolemus ei ole kirkas (eri alat), minkä vuoksi kriteereitä on vaikea määritellä
- Taustalla myös globaali arvokilpailu = 3. maiden kansalaisille houkuttelevia ohjelmia
- Kansallisella tasolla olisi hyvä tunnistaa, mitkä kriteereistä ovat 1) kuitattavissa suoraan ok ja 2) mitkä ovat haastavia ja vaativat erityishuomiota.
- Tosin "the devil is in the details". Lopulta monessa kriteerissä on sisällä asioita, jotka voivat olla hankalia. Kriteeristö jättää yksityiskohtien osalta paljon tulkinnan varaa ja sopimisen tarvetta, nimenomaan yksittäisen ohjelman tasolle, mikä muodostaa selkeän riskin yhteen toimimattomuudelle, kustannustehottomille ja skaalautumattomille toimintatavoille koko Euroopan laajuisen ohjelmaportfolion osalta.
- Kriteeristön käyttöönotto vaatisi rinnalleen myös suosituksia siitä, *millaisia* kriteeristön täyttämien toimintamallien kannattaisi olla, jotta useilta ohjelmakohtaisilta päällekkäisiltä ja yhteen toimimattomilta ratkaisuilta vältyttäisiin. European Degree Label -kriteeristöä on käsitelty yliopistojen opintoasiainpäivillä lokakuussa 2024.
- Kriteerien maailma ja eurooppalainen todellisuus ovat osin vielä kaukana toisistaan

Mitä kriteereistä puuttuu, mikä niissä on haastavaa?

- Mikä on kriteerien tavoite? Eivät ole regulaatiota eivätkä itsessään ratkaise monia korkeakoulujen kohtaamia haastavia. Mitä kriteerit itseasiassa ratkaisevat suhteessa tutkintoon?

- Kriteereitä tulisi yksinkertaistaa ja karsia. Erityisesti tutkintojen sisällölliset kriteerit ovat hankalia (digi, vihreys, monitieteisyys).
- Tutkintoon ja tutkintojen nimikkeisiin liittyvät kysymykset tulisi ratkaista.
- Opiskelijan pitäisi olla keskiössä: mitä eurooppalainen tutkinto antaa hänelle? Mitä kaikkea se vaatii ja mihin oikeuttaa? Miten opinnoista muodostuu relevantti kokonaisuus?
- Tutkimusperustaisuus puuttuu kriteereistä - miksei yhtenä kriteerinä ole, että koulutuksen pitää olla tutkittuun tietoon perustuvaa?
- Eurooppalaiset arvot tuntuvat hiukan hassulta kriteeriltä, koska ne voivat muuttua.
- Opiskelijan oikeusturva: Kriteereissä ei ole mainintaa opiskelijan oikeusturvasta.

Kommentteja kriteereittäin (perustuen suomenkieliseen käännökseen, tosin käännöksessä on todettu olevan epätarkkuutta)

Kriteeri 1. Yhteisohjelmaa tarjoaa vähintään kaksi korkeakoulua vähintään kahdesta eri jäsenvaltiosta.

- Suurin haaste Suomessa: The joint programme leads to the award of a joint degree. Mikäli kaikille ohjelmien opiskelijoille myönnetään tutkinto, kaikki otettava tutkinto-opiskelijoiksi ja opinnot hyväksi luettava suomalaisten korkeakoulujen opintorekistereihin, huomioitava lainsäädännön noudattaminen ym ym. Tulee tilanteita, joissa opiskelija ei ole välttämättä käynyt Suomessa laisinkaan (laajat yhteisohjelmat, joissa lukuisia partnereita).
- Eurooppalaisen tutkinnon nimike – täsmentyykö johonkin alaan ja tuottaako kelpoisuuden työmarkkinoille ja jatko-opintoihin? Ongelma on se, että monessa maassa ohjelmalla ja tutkinnolla ei ole eroa – tämä näkyy vahvasti eurooppalaisessa keskustelussa. Suomessa taas tutkinto ja tutkinnon nimike liittyvät olennaisella tavalla opiskeluoikeuteen, jatko-opintokelpoisuuteen ja kelpoisuuteen/pätevyyteen työmarkkinoilla.
- Yhteistutkinnon määritelmä: kaksoistutkinto ja usean tutkinnon yhdistelmät onnistuvat, ne eivät edellytä erityistä yhteistä suunnittelua. Yhteistutkinto-ohjelmissa taas yhteinen ops-työ vaatisi tiivistämistä.

Kriteeri 2. Yhteisohjelman suunnittelevat ja toteuttavat yhdessä kaikki mukana olevat korkeakoulut.

- Mitä deliver tarkoittaa käytännössä, edellyttääkö, että myös omat opiskelijat osallistuvat opetukseen vai riittääkö että korkeakoulu tarjoaa opintoja kokonaisuuteen. Pitääkö myöntää kuitenkin tutkinto ja miten voi, jos opiskelijat eivät ole korkeakoulun opinto-oikeuden omaavia.
- Yhteisen opetussuunnitelman haasteita: opintoajan määrittely, opiskelukielen määrittely, Suomen osalta yamk:ien työelämäkokemusvaatimus sekä tutkinnon tuottaman kelpoisuuden määrittely.

Kriteeri 3. Yhteisohjelma johtaa yhteistutkinnon myöntämiseen.

- Kumppanien tulee olla luotettavia, ja niillä on oltava oikeus antaa ko. tutkinto.
- Onko pakko ylipäänsä tehdä yhteistä tutkintoa (todistusta)?

- Voisiko tutkinnon antaa eurooppalaisen sopimuksen puitteissa? Silloin ei toisaalta ole mahdollista antaa professiotutkintoja.
- Pätevyyden tuottavat tutkinnot ovat tässä haaste – miten huolehditaan niiden tuottamisesta.
- Onko tässä pohjimmiltaan kyse vain generalistitutkinnoista?

Kriteeri 4. Opiskelijoille myönnetään yhteisen korkeakoulututkintotodistuksen¹ liite.

- Korkeakoulu vastaa tutkinnoista. On kuitenkin tilanteita, joissa korkeakoulu ei tarjoa tutkintoon mitään opintoja ja myöntää silti tutkinnon.
- Miten validoidaan ja kuka leimaa? Ei tietoa miten Suomessa tulee toimia. Onko se useamman organisaation validoima? Kuvataan rakenne.
- Allianssi määrittäisi tutkintoa koostettaessa, että mikä yliopisto myöntää tutkinnon.
- Sähköisen todistuksen aitous on tunnistettavissa, mutta keskeinen kysymys on että miten työelämä vastaanottaa nämä tutkinnot

Kriteeri 5. Yhteisohjelmassa kuvataan oppimistavoitteet ja opintopisteet ECTS-käyttöoppaan mukaisesti.

Kriteeri 6. Yhteisohjelmassa on yhteisiä toimintapolitiikkoja, menettelyjä ja/tai järjestelyjä, joiden avulla määritellään opetussuunnitelmien suunnittelu ja toteutus sekä kaikki organisatoriset ja hallinnolliset asiat. Opiskelijoiden edustajat osallistuvat päätöksentekoprosessiin, jossa määritellään yhteiset toimintapolitiikat ja menettelyt ja/tai järjestelyt.

- Verifiointi: tarkat kokousmuistiot
- Haasteita yhteistoteutuksessa: The joint programme has joint policies, procedures and/or arrangements defining curriculum planning and delivery, as well as all organisational and administrative matters: Kansallinen lainsäädäntö ja yliopistotason käytännön toiminta poikkeavat toisistaan (hallintomallit ja päätöksenteko) - regulatory tasks vs. advisory roles Vaatii paljon kompromisseja sekä mahdollisia poikkeuksia tilanteissa, joissa ei voida kansallisen lainsäädännön vuoksi joustaa.
- Paljon vaikuttaa se, miten ohjelmat on rakennettu ja koordinoitu eri maissa. Koordinaattorilla on iso merkitys, miten hän/se ymmärtää organisoitumisen. Vaikeuksia aiheuttaa eri maiden eri lainsäädäntö ja hallintokäytännöt. Eri maissa eri hierarkian taso.
- Kaikissa hallintoryhmissä tulisi olla mukana opiskelijoita. Kokouksista tehdään muistiot. Opiskelijat saattavat liikkua yliopistojen välillä eri ryhmissä, tämä tulee huomioida edustuksessa.
- Demokraattinen opiskelijaedustajuus ei välttämättä toteudu kaikissa eurooppalaisissa korkeakouluissa, huolehdittava tästä myös kriteereistä.

Kriteeri 7. Sisäinen ja ulkoinen laadunvarmistus toteutetaan eurooppalaisen korkeakoulutusalueen laadunvarmistusstandardien ja -ohjeiden (ESG) mukaisesti. Korkeakouluja, opintoalaa tai ohjelmaa arvioi EQAR-rekisteröity elin.

---

¹ [Korkeakoulututkintotodistuksen liite |Europass.](#)

Kriteeri 8. Yhteisohjelmaa arvioidaan yhteisohjelmien laadunvarmistusta koskevan eurooppalaisen lähestymistavan standardien mukaisesti.

- yhteisohjelma johtaa yhteistutkintoon on kuitenkin ongelmallinen ottaen huomioon edellisen kohdan.
- Liikkuvuus: fyysinen liikkuvuus 60 op / 30 op on haastava

Kriteeri 9. Yhteisohjelmassa seurataan tutkinnon suorittaneita jatkosijoittumisen seurantajärjestelmän avulla.

- Uraseuranta: kenen vastuulla? Suomessa on ok, mutta jos EU-tasolla, kenen tehtävä on seurata? vrt. Graduate Tracking.

Kriteeri 10. Yhteisohjelma suunnitellaan ja toteutetaan, ja sitä parannetaan jatkuvasti siten, että se kannustaa opiskelijoita toimimaan aktiivisesti oppimisprosessissa.

Opiskelijoiden arviointi heijastaa tätä lähestymistapaa.

- Opiskelijoiden ääntä pitää kuulla laajasti sekä sisäisessä että ulkoisessa laadunvarmistuksessa kun arvioidaan ja kehitetään opiskelijalähtöisyyttä, opiskelijoiden aktiivista roolia oppimisessaan ja oppimisen arviointimenettelyitä. Opiskelijapalautetta pitäisi kerätä ja hyödyntää ohjelman eri vaiheissa.
- Sovittava ja määriteltävä konsortiossa. Mittaristot miten seurataan kussakin yliopistossa. Suomessa itsestänselvyyys, mutta muualta tulleille opiskelijoille ei niin selvää.
- Osana opetussuunnitelmatyötä suunniteltava ja dokumentoitava tavoitteiden mukaiset pedagogisen opetus- ja oppimismuodot sekä arviointimenetelmät.

Kriteeri 11. Yhteisohjelmaan sisältyy tieteidenvälisyyttä koskevia komponentteja.

- Tieteidenvälisyys ja työelämärelevanssi: miten varmistetaan, ettei ole vain kasa opintoja?

Kriteeri 12. Yhteisohjelma mukautetaan työmarkkinoiden vaatimukseen sisällyttämällä siihen monialaisia komponentteja tai toimia² ja monialaisen osaamisen kehittämistä.

- Työmarkkinavaatimukset erilaisia eri maissa.

Kriteeri 13. Yhteisohjelmaan sisältyy komponentteja ja toimia, jotka liittyvät opiskelijoiden edistyneiden digitaalisten taitojen kehittämiseen, jotka on räätälöity yhteisohjelman valmiuksien ja olosuhteiden mukaan ja joiden yhdenmukaisuus ohjelman laajuuden ja tieteellisten painopisteiden kanssa varmistetaan.

- Digipalveluiden ja digituen kehittäminen?

Kriteeri 14. Ohjelmassa on yhteisiä toimintapolitiikkoja, jotka mahdollistavat opiskelijoiden ja henkilöstön pääsyn asiaankuuluvien palvelujen piiriin kaikissa osallistuvissa korkeakouluissa samoin edellytyksin kuin kaikki niiden opiskelijat ja paikallinen henkilöstö.

- Voiko alliansseissa olla yhteinen allianssistatus opiskelijoille ja henkilökunnalle, jolla saisi jo heti tietyt oikeudet ja pääsyn järjestelmiin > helpottaisi tunnistamista tms?

---

² Monialaisia komponentteja ja toimia ovat muun muassa yhteistyö talous- ja sosiaalialojen kanssa opetussuunnitelmien laatimisessa ja täytöntöönpanossa, työharjoittelu, työssäoppiminen, työelämäjakso, vapaaehtoistyö, palveluoppiminen ja haasteisiin perustuvat lähestymistavat.

- Jos ei ole yhteistä järjestelmää, tulee opiskelijoille antaa oikeudet eri yliopistojen järjestelmiin. Miten Sisu saadaan toimimaan tässä? Missä kohtaa opiskelijat viedään minkäkin korkeakoulun järjestelmään?
- Mitä maksuja opiskelijoiden tulee maksaa, vaikka eivät ole fyysisesti kampuksella, vaikka olisivat jo järjestelmässä?
- Mitä tarkoittaa relevant services? Miten yhdessä sovitaan, mitkä ovat relevantteja palveluita? Esim. Tarvitseeko pääsyä esim. YTHS:n piiriin?
- Milloin pääsee ilmoittautumaan kursseille
- Mitä relevant services for staff tarkoittaa?
- Millä kielillä ohjeet esim. Järjestelmiin ja palveluihin liittyen ovat saatavilla?
- Kaikille saavutettavat palvelut kuormittavat palveluita erittäin paljon.

Kriteeri 15. Yhteisohjelmassa tarjotaan syvä kulttuurienvälinen kokemus, johon sisältyy vähintään yksi opiskelijoiden fyysisen liikkuvuuden jakso (joka voidaan jakaa useaan oleskelukertaan) yhdessä tai useammassa kumppanikoulussa ja jonka laajuus on yhteensä vähintään 60 ECTS-opintopistettä EQF-tasolla 6 ja 30 opintopistettä EQF-tasolla 7.

Yhteisohjelmassa tarjotaan vaihtoehtoja opiskelijoille, jotka eivät voi matkustaa.

- Liikkuvuus ja kansainvälisyys ovat sinänsä hyviä kriteereitä.
- Liikkuvuuden inklusiivisuus on kriteerissä hyvin mukana.
- Määriteltävä, mitkä ovat vaihtoehtoiset toimintatavat:
  - liikkuvuus/virtuaalisuus
  - yksilölliset järjestelyt /rinnakkainen opetustapa
  - mahdollistettava lyhyet vaihtojaksot, jolloin liikkuvuuden ei pitäisi muodostaa estettä
  - sekä kandi että maisteriohjelmien rakentamiseen?
- Pakollinen liikkuvuus, kandiohjelmissa 60 op, maisterissa 30 op. Riittääkö Erasmus+ apurahat kasvavaan liikkuvuuteen? Lisää apurahaa EU:lta?
- Ne jotka lähtevät vaihtoon, saivat vain eurooppalaiseen tutkintoon – 12 kk (60 op / 30 p).
- Suomessa tuloliikkuvuus on tällä hetkellä hyvällä tasolla. Odotuksena on, että allianssiyhteistyön myötä myös lähtöliikkuvuus lisääntyisi ja liikkuvuuden erilaiset muodot monipuolistuisivat.

Kriteeri 16. Opinnäytetöitä valvoo vähintään kaksi valvojaa, ja niitä arvioivat yhdessä yhteisvalvojat tai lautakunta, jossa on jäseniä vähintään kahdesta eri korkeakoulusta, jotka sijaitsevat kahdessa eri maassa.

- Kaksi opinnäytetyön tarkistajaa on ok.
- Ehdotettu lautakuntarakenne sen sijaan vaikuttaa raskaalta toimintatavalta.
- Tähän sisältyy myös toimivaltakysymyksiä.

Kriteeri 17. Yhteisohjelman yhteisissä toimintapolitiikoissa edistetään ja noudatetaan demokraattisia arvoja.

- Millaisia kansalaisia kasvatamme työelämään ja yhteiskuntaan? Opiskelun aikana on luotava juuri tätä pohjaa ja perustaa.
- Tosin arvopohjan määrittely kriteerinä on hankalaa ja sen mitattavuutta tulisi kehittää.

Kriteeri 18. Yhteisohjelman aikana jokainen opiskelija altistuu vähintään kahdelle EU:n kielelle.

- During the joint programme, each student is exposed to at least 2 different EU languages – tapahtuu liikkuvuuden sekä opintojen aikana.
- Ei pitäisi olla ongelma, jos tulkitaan yhden kielistä olevan englanti ja toinen kieli on kansallinen kieli, jossa yliopisto sijaitsee (opiskelijalla mahdollisuus ottaa kielikurssi ja/tai kielikylpyä paikallisten kanssa).
- Jos kotimaan kansalainen, hänelle tulee toinen kieli vaihtoperiodilla toisessa partneriyliopistossa, osalle vaihdossa jo kolmas kieli..
- Toteutus esim. opiskelijoiden välinen ”each one teach one” toiminta /tandem ja tutortoiminta
- Opiskelijajärjestöjen oheisohjelma (extra curricula activities), jossa tarkoituksena ja tavoitteena on tutustua partneriyliopiston maan kieleen ja kulttuuriin Toteutus varmistetaan. Ohjelman suunnitelman kautta ja osallistumistietojen seurannalla (tuutorit tai opiskelijajärjestöt raportoivat osallistumistiedot).
- Mitkä ovat vaihtoehtoiset toimintatavat?

Kriteeri 19. Yhteisohjelmassa sitoudutaan edistämään laajaa osallistumista edistämällä monimuotoisuutta, tasa-arvoa ja osallisuutta sekä toteuttamalla räätälöityjä toimenpiteitä muita heikommassa asemassa olevien opiskelijoiden ja henkilöstön jäsenten tukemiseksi.

- Huomioidaan opiskelijavalinnassa
- Liikkuvuus > rahoitus, etäopetus
- Suomalaisissa yliopistoissa jo huomioitu opiskelijoiden hyvinvointi.
- Esteettömyys; sekä fyysinen, että sosiaalinen >luotava yhteiset pelisäännöt ja tehtävä erityisjärjestelyjä
- Saavutettavuussuunnitelma; esim. edellytetään saavutettavuussuunnitelma kussakin partneriyliopistossa ja vastuutaso

Kriteeri 20. Yhteisohjelmassa sitoudutaan noudattamaan eurooppalaisen tutkijoiden peruskirjan periaatteita.

Kriteeri 21. Yhteisohjelmassa on ympäristökestävyyteen liittyviä toimintapolitiikkoja ja toimia, ja siinä toteutetaan toimenpiteitä, joilla minimoidaan ohjelman toimien ympäristöjalanjälki.

- Skills (green, digi jne,) = miten määritellään? mikä on riittävä taso? miten huomioidaan alakohtaiset erot? Pitäisikö kaikkiin opetussuunnitelmiin kuulua opintoja kestävään kehitykseen liittyen?
- Miten on suunniteltu matkustaminen ja onko minkä mittaisia liikkuvuusjaksoja? Voisiko ohjelman rakentaa sellaisten korkeakoulujen välillä, jotka ovat mahdollisimman lähellä toisiaan maantieteellisesti > lyhyemmät matka
- Tietoa ja hyviä käytänteitä kestävään kehityksen liittyen tulee jakaa ohjelmassa olevien korkeakoulujen henkilökunnan välillä. Sekä henkilökuntaa että opiskelijoita tulee kannustaa vihreään liikkuvuuteen. Jaetaan opiskelijoille ja henkilökunnalle valmiita malleja ja esimerkkejä, miten vihreästi voi liikkua tiettyjen korkeakoulujen välillä.
- Orientaatiossa tärkeä käydä läpi paikallisia kierrätysohjeita

Kysymys 2. Miltä ehdotettu eurooppalaisen leiman/tutkinnon laadunvarmistus- ja tunnustamisjärjestelmä näyttää suomalaisten korkeakoulujen näkökulmasta?

-> Alakysymyksiä: Mitä mieltä ollaan eurooppalaisen tutkinnon laadunvarmistuksen yleislinjoja koskevista ehdotuksista? Entä yhteisen tarjonnan ulkoisesta laadunvarmistuksesta kansallisen mallin yhteydessä ja etenemisestä eurooppalaisen laatuleiman kautta kohti eurooppalaista tutkintoa? Entä uusien ohjelmien käynnistämiseen liittyvien arviointimenettelyiden/sisäisen laadunvarmistuksen kehittämisestä?

Kommentteja eurooppalaisen leiman/tutkinnon laadunvarmistuksen yleislinjauksiin

- Pitäisi välttää raskaita, erillisiä laadunvarmistusmenettelyitä ja uusia kerroksia kansallisen/korkeakoulun muun toiminnan laadunvarmistuksen lisäksi
- Pitää olla niin kevyt järjestelmä kuin mahdollista.
- Suomessa institutionaalinen nykymalli tyydyttäneen korkeakouluja ja ne alat, joilla on jo nyt lisäksi ohjelma- tai alakohtaiset omat auditointinsa, eivät halua luopua niistä.
- Mikäli Karvi alkaisi myöntää eurooppalaisia leimoja yhteisohjelmille sekä eurooppalaisten ohjelmien itseakkreditointioikeuden korkeakouluille, kytkeminen institutionaaliseen laadunvarmistukseen olisi kannatettavaa.
- On tärkeää tiedostaa, että institutionaalisella arvioinnilla ja ohjelma-akkreditoinnilla on erilaiset funktiot. Institutionaalisessa arvioinnissa tutkinto-ohjelmien ja muun koulutustarjonnan laadunvarmistuksen ja laadun kehittämisen menettelyitä arvioidaan isossa kuvassa koko korkeakoulun tasolla. Yksittäisen ohjelman laatuun institutionaalisella arvioinnilla ei voida ottaa kantaa, siihen taas parempi työkalu on ohjelma-arviointi tai ohjelma-akkreditointi.
- Komissio ehdottaa vahvasti European Approach-ohjelma-akkreditointityökalun laajaa ja joustavaa käyttöönottoa kansallisvaltioissa eurooppalaisten tutkintojen laadunvarmistuksessa. Eri maiden lähtötilanne on käytössä olevien arviointimallien suhteen (institutionaaliset mallit/ohjelma-akkreditointiperusteiset mallit/hybridit) hyvin erilainen. Osassa maita EA-työkalu on ollut arviointiyksikön valikoimassa ja sitä on implementoitu osaksi sisäistä ja ulkoista laadunvarmistusjärjestelmää, osassa taas vähemmän tai ei ollenkaan. Tuoreen [UKÄn selvityksen](#) perusteella esimerkiksi Ruotsissa EA-työkalu tunnetaan heikosti ruotsalaisten korkeakoulujen piirissä.
- Viime aikoina osa niistä alliansseista, joissa suomalaisia korkeakouluja on mukana, on hankkimassa ulkoisen European Approach -akkreditoinnin yhteisohjelmalleen, tähän tulee painetta myös allianssikumppaneilta.
- Toistaiseksi EA-akkreditoinnit kattavat kuitenkin vain hyvin pienen osan eurooppalaisesta yhteistutkintotarjonnasta, vrt. [DEQAR-rekisteri](#), jossa saatavilla EA-akkreditointien tulokset ja raportit.

Karvin neljännen kierroksen mallin suunnittelu

- Väärinkäsitysten välttämiseksi on tärkeää korostaa, että Karvin neljännen kierroksen malli etenee omana prosessinaan kansallisia ja korkeakoulujen tarpeita kuullen ja ESG:n uudistamisprosessia seuraten.
- Tarkoituksena **ei ole** siis korvata Karvin nykyistä institutionaalista mallia, vaan käynnistää keskustelua siitä, miten komission ehdottama eurooppalaisen leiman myöntäminen eurooppalaisille yhteisohjelmille kansallisen mallin yhteydessä

voitaisiin Suomessa ratkaista: 1) institutionaalisen arvioinnin yhteydessä, 2) erillisellä hakumenettelyllä (jolloin kulut suuret ja prosessi raskas) tai 3) jollain muulla tavalla.

- Yksi institutionaaliseen malliin integroitu ratkaisumalli olisi se, että ulkoisessa arvioinnissa/korkeakoulun itsearviointiraportissa olisi osio, jonka yhteydessä ne korkeakoulut, jotka ovat mukana alliansseissa, osoittavat että niillä on toimivat menettelyt yhteistutkintojen ja yhteisen tarjonnan laadunvarmistukseen eurooppalaisen leiman kriteerien mukaisesti.
- Komission ehdottama eurooppalaisen leiman kriteerien toteutumisen arviointi ja leiman myöntäminen institutionaalisen arvioinnin pohjalta tarkoittaisi, että korkeakoulu saisi jatkossa itseakkreditointioikeuden ja eurooppalaisen leiman myöntämisen oikeuden yhteistutkinnoilleen.
- Karvin neljännen kierroksen suunnitteluryhmää informoidaan näistä näkökohdista.
- Keskeistä on seurata eurooppalaista kehitystä ja tuoda rohkeasti Suomen kantoja esiin. Komission ehdotus ja uusi arviointitehtävä (leiman myöntäminen) koskee kaikkia kansallisia (korkea)koulutuksen arviointiyksiköitä, joten yhteinen keskustelu tulee jatkumaan eri eurooppalaisilla foorumeilla. Tähän keskusteluun myös Suomen on tärkeää vaikuttaa.
- Jo pelkästään se, miten ehdotetuista eurooppalaisen leiman/tutkinnon kriteereistä eli ESG-kriteerit + European Approach for Quality Assurance of Joint programmes - kriteerit + European Label-kriteerit luodaan yksi yhtenäinen, selkeästi ymmärrettävä kriteeristö, vaatii paljon eurooppalaista työtä (jota European degree Policy Lab'issa on tarkoitus tehdä).

Työryhmän jäsenten kommentteja leiman myöntämisen prosessiin

- "European degree"-label -idea on fine, kunhan sitä ei myönnä mikään EU-tason juridinen elin ja allianssiyhteistyö on (kai) fine, kunhan niistä ei yritetä tehdä oikeushenkilöitä. Pitäisi kaikilta osin lopettaa flirttailu erilaisten "legal entityjen" perustamisen suuntaan. Ensinnäkin se on EU-lainsäädännön vastaista, kun koulutus on jäsenvaltioiden toimivallassa ja toiseksi sellaisten luominen vaan lisää byrokratiaa.
- European label tutkintoihin sopii, ja sitä kohti voidaan hyvin mennä. Esitetyt tutkintojen laatukriteerit ovat lisäksi Suomelle monilta osin helppoja toteuttaa, mutta sitten on tämä hallintoon liittyvä kriteerinippu: "The (shared) policies, procedures and arrangements should cover at least admission, selection, supervision, progression, monitoring, assessment, degree awarding and recognition". Tuossa on aika monta vaativaa yksityiskohtaa sisällä!
- Esimerkiksi Aalto on kannattanut Label'in myöntämistä nyt ensi alkuun, sillä päästään nopeammin eteenpäin. Aalto key messages for Joint European Degree: "In addition, any duplication of existing quality assurance procedures should be avoided. The European Approach has not been adopted by all EU member states. It should be ensured that European Degree Label aligns closely with the existing quality assurance frameworks. Given the current costs of the European Approach accreditation procedure, there is a need to make this process feasible for joint programmes."
- Osa on sitä mieltä, että pitemmällä tähtäimellä on vaikeaa nähdä European degreeen toteutuvan muuten kuin akkreditoimalla.
- Rakennettava toimiva sisäisen ja ulkoisen laadunvarmistuksen rakenne - ei vain allianssien ohjelmille - vaan muillekin yhteisohjelmille (Erasmus, EIT, muut)

- Eurooppalaiset laatuksiteerit toimisivat kyllä leiman myöntämisessä - mutta ovatko korkeakoulut kyvykkäitä itseakkreditointiin? Osa pohtii, voidaanko korkeakoulun tekemään eurooppalaisten ohjelmien itseakkreditointiin luottaa?
- Työpajan materiaaleissa s. 17 esitetty malli ihan ok, mutta edellyttäisi paljon sisäistä työtä yliopistoissa. Yliopistojen laaturäällikköverkostossa (epävirallinen kollegaverkosto, tekee Karvin kanssa yhteistyötä) ei ole käsitelty tätä teemaa yhteisesti vielä.
- Kansallinen keskustelu ja yhteinen kannanmuodostus aiheesta on tärkeää. Mitään hätiköityjä ratkaisuja ei ole tarpeen tehdä.

Muita kommentteja eurooppalaisten tutkintojen laadunvarmistuksesta

- Suomalaiset korkeakoulut toimivat jo tiiviisti eurooppalaisessa yhteistyössä ja leima voi helpottaa sitä.
- Otetaan kumppaniksi tunnettuja laadukkaita toimijoita.
- Yhteistyön tulisi perustua korkeakoulujen oikeuteen antaa tutkintoja.
- Onhan sekin laadunvarmistus, että korkeakoulut pääsevät alliansseihin. Toisaalta on paljon niitä, jotka eivät pääse mukaan ja ovat silti laadukkaita.

Kysymys 3: Nouseeko tämänhetkisestä allianssien ja yhteisohjelmien ja muun yhteisen tarjonnan laadunvarmistuksen kehittämistä joitain muita näkökohtia, joita haluaisitte nostaa kansalliseen keskusteluun / tuoda Karvin tietoon?

- Opiskelijapalvelut

Kysymys 4: Arjen haasteet allianssiyhteistyössä? Mihin asioihin tarvitaan kansallisia ja/tai EU-tason ratkaisuja?

- Oikeushenkilöroolin epäselvyys
- Opintosuoritukset kulkevat manuaalisesti (ollaankaukana siitä, että tarjontatiedot tai suoritukset kulkisivat sähköisesti) - kokonaisarkkitehtuurityön tarve
- Tärkeää seurata opiskelijakokemuksia - säännöllinen tiedonkeruu, opiskelijapalaute!